No. 1479

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

DEZE COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 2 MAART.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 1 Maart.

In de zitting van Zaturdag jl. is in de Tweede Kamer eene diskussie voorgevallen over de regeling harer werkzaamheden in deze week. De voorzitter der Kamer, de heer Boreel van Hogelanden, had voorgesteld de beraadslaging over het ontwerp van rentebelasting op Maandag den 8 Maart te bepalen. Dat voorstel geeft aanleiding aan den heer van Nispen van Sevenaer tot het verzoek, om dan in den loop dezer week geen aanvang te maken met het onderzoek in de sektien van de armenwet en andere gewigtige voordragten, die geene onmiddellijke afdoening behoeven; dewijl naar zijne overtuiging de beraadslaging over de belastingswetten te gewigtig is, dan dat niet aan ieder den tijd moet worden gegund, om zich daarop voor te bereiden. Deze bemerking van den heer van Nispen, door de heeren Dirks en van Hall ondersteund, wordt bestreden door de heeren Groen van Prinsterer en van Goltstein, die het onderzoek der armenwet wenschen te hebben aangevangen, omdat de termijn, binnen welken, volgens de grondwet, de armenwet had moeten worden behandeld, reeds lang verstreken is. Daarom verlangde de laatste, dat de dag, waarop de beraadslagingen over de belastingswetten zouden aanvangen, nog niet zou worden bepaald, opdat de Kamer vrij zou zijn om én haar onderzoek van de armenwet aan te vangen, én zich voor te bereiden tot de openbare behandeling der belastingswetten.

Dat tweetal leden schijnt eene bijzondere voorliefde te hebben voor de behandeling van de armenwet, eene voorliefde die zoo ver gaat, dat andere gewigtige belangen, wier behandeling voorbereid is, daarvoor onafgedaan zouden moeten blijven liggen. Als de armenwet nog van dien aard was, dat zij de bijzondere sympathiën van die heeren verdiende, dan zouden wij eenige meerdere reden hebben, om te beseffen wat hen eigenlijk tot dien spoed aandrijft. Maar nu die wet door hen als door ons, met hand en tand wordt bestreden; nu bevroeden wij minder welke dan toch de beweegrede mag zijn, die hen tot de onverwijlde behandeling van de armenwet, met achterstelling van elke andere aangelegenheid, aanvuurt.

Wij ontkennen de urgentie der grondwet niet. Maar de grondwet heeft noch het onmogelijke noch het onbillijke gevorderd. Wij zien niet, nu eenmaal de zooveel omvattende wetsontwerpen tot hervorming van onze belastingen gereed zijn, om te worden afgedaan, hoe de Grondwet zou verhinderen, dat zij worden in behandeling genomen vóór dat de armenwet zal zijn onderzocht. *Qui trop embrasse mal étreint*, zegt het spreekwoord, dat hier ter dege te pas komt. De voorstellen van wet tot hervorming van ons belasting-stelsel, door den minister van finantien in de Kamer gebragt, zijn reeds uit haar zelven van zeer gekompliceerden en gewigtigen aard, en worden niet weinig meer gekompliceerd door het voorstel van de heeren de Fremery, c. c., die de afschaffing van den accijns op het varkens- en schapenvleesch begeeren, des noods zonder dat daarvoor eene andere belasting in de plaats wordt gesteld. Van den uitslag dezer beraadslagingen hangt onze finantiëele toekomst af; eene toekomst, die wel niet bezwarend is — wij bekennen 't — maar die het ligtelijk kan worden, als de Kamer ligtvaardig tot afschaffing van belastingen mogt overgaan. Uit dien hoofde wenschen wij met de overgroote meerderheid der Kamer, dat de aandacht onverdeeld aan deze gewigtige hervormingen blijve gewijd; opdat men niet dan met rijp beraad in deze aangelegenheid beslisse.

Zou welligt de heer Groen c. s. een aanvang willen maken met de armen-wet, om door de armen-wet een aanval te doen op den minister, die ze voordroeg? En zou alzoo dat onderzoek slechts eene *machine de guerre* zijn? Wij stellen de vraag zonder ze te beantwoorden. Wat ons betreft, onze meening omtrent de armen-wet is bekend. Wij hebben van den beginne verklaard, dat wij niet zullen ophouden haar te bestrijden, al mogt het gouvernement daarvan maken eene kabinets-kwestie Maar het ligt niet in onze bedoeling, om de armenwet te gebruiken tot een hefboom, waarmede het ministerie zou moeten worden omvergeworpen. Wij hebben ons altijd gevleid en wij vleijen ons nog met de hoop, dat het gouvernement zich late overtuigen, dat het in deze aangelegenheid heeft misgetast. Het is ons niet gebleken, dat het gouvernement niet voor overtuiging vatbaar is. Integendeel. En wij gevoelen ons daarom geneigd het gouvernement te blijven ondersteunen tot dat het zal zijn bewezen, dat de regering, in plaats van den nationalen geest te eerbiedigen, dien halstarrig zou willen plooijen en wringen naar hare luimen.

Lord Derby heeft in het Hoogerhuis laatstleden Vrijdag avond zijne plannen opengelegd in eene redevoering, die zeer is toegejuicht. Hij heeft verklaard in de eerste plaats, wat de buitenlandsche politiek betreft, dat hij niets meer verlangt dan het behoud van den vrede in de wereld. Hij zal van zijnen kant zijn best doen, om door de grootst mogelijke gematigdheid in spreken en handelen, door de eerbiediging van de regten van elk volk en van elk gouvernement, dat, hetzij het groot of klein zij, regt heeft om met waardigheid te worden behandeld, het behoud van den algemeene vrede te bevorderen. Hij acht zich niet verpligt, om de wetgeving omtrent de bannelingen te veranderen; maar hij zal het zich ten duren pligt rekenen, om aan de gouvernementen van het Vasteland mede te deelen, al wat men tegen hen zou willen ondernemen. — De marine acht hij voldoende en ook het leger. Hij schijnt niet geneigd, om het cijfer van het leger, dat hij betrekkelijk klein noemt, te verhoogen. Toch blijkt zulks niet genoegzaam zeker. En wij weten niet juist welke beteekenis hij hecht aan de betere organisatie en de betere tucht, die hij aan het leger wenscht te geven. In alle geval hij verklaart, dat hij niet gezind is oorlog te voeren, noch bevreesd voor een inval.

Wat de binnenlandsche politiek aangaat, omtrent de graanwet, de groote kwestie voor een torie-ministerie, verzekert hij, dat hij daaromtrent nu geene wijziging zal voordragen. Hij ziet niet in, waarom alléén op den invoer van granen volstrekt geene belasting zou worden betaald, terwijl op alle andere artikelen van invoer eene belasting gelegd is. Hij kleeft het systeem aan, dat in de Vereenigde Staten geldt, waar alles, wat met het binnenlandsch produkt uit het buitenland in konkurrentie komt, belasting schuldig is. Hij verklaart evenwel dat deze kwestie niet kan worden uitgemaakt, dan door een beroep op het volk. De kieshervorming zal hij niet voordragen.

Hij erkent, dat hij de meerderheid in het Lagerhuis niet heeft; en dat hij zelfs niet zeker is van eene meerderheid in het Hoogerhuis. Een beroep op het volk acht hij derhalve noodzakelijk. Maar het oogenblik komt hem daarvoor nu minder geschikt voor. Hij uit daarom den wensch, dat het Parlement zich slechts met het noodzakelijke zal bezig houden, de partij-kwestiën zal ter zijde laten, opdat hij den tijd zal kunnen bereiken, waarop eene ontbinding van het Parlement en de algemeene verkiezing, zonder storing der groote lands- en volksbelangen, zal kunnen plaats hebben.

Men ziet, in Engeland beoefenen sommigen nog de politiek op groote schaal. Lord Derby rekent op het gezond verstand der meerderheid in de beide Huizen. Zal men hem den gevraagden tijd leenen? Voor een vijftig jaren zou dat geen twijfel geleden hebben. In den stand van ontbinding en van opgewondenheid, waarin de partijschappen in Engeland verkeeren, is dat niet zeker meer. De groote traditiën van het parlementair gouvernement worden hoe langer zoo meer vergeten, om te komen tot de hartstogtelijke en kleine usantiën van de parlementaire twisten, die op het vaste land zoo vele konstitutioneele gouvernementen hebben verzwakt. De tijd zal leeren in hoeverre Engeland daarin van het goede spoor is afgedwaald. Maar onopgemerkt kan het niet blijven, dat Lord Grey reeds onmiddellijk op de redevoering van Lord Derby beproefd heeft, de brandende kwestie der graanwet op het tapijt te brengen; eene poging, die hem door een anderen Lord scherp is verweten.

Men rigt uit Holland, dd. 21 Febr. 1852, de volgende belangrijke partikuliere korrespondentie aan het *Journal de Bruxelles*:

»*De regering en de geheime genootschappen in Holland.*

»In mijn brief van 13 Februarij, medegedeeld in uw blad van den 17, heb ik de namen genoemd van de geheime genootschappen; heb ik de strekkingen dier genootschappen ontsluijerd, en het vreesselijk verbond doen kennen dat zij hebben tot stand gebragt, met het doel om landgenooten te verdrukken, uithoofde van hun geloof. Wij zullen bondgenooten van dat verbond aantreffen, die in de hoogste mate verwondering zullen wekken; en nadenkende lieden zullen, bij het lezen dezer ontdekkingen, de gevolgen beseffen die vroeg of laat uit de onverklaarbare gedragslijn, welke door de regering gevolgd wordt, moeten ontstaan.

»Het geheime genootschap *Ter bevordering van Welstand* heeft tot stichter den heer Jacob van Heusden, gereformeerd predikant te Hilvarenbeek, in de provincie Noord-Brabant. Die Vereeniging, den 18 Julij 1822 gesticht, is langen tijd voorgezeten door prof. J. Bosscha, die zich bijzonder heeft onderscheiden door zijne onverdraagzaamheid. Thans is de president der Vereeniging Prof. Royaards, van de Utrechtsche hoogeschool.

»Het geheim genootschap *Tuenda* is gesticht in 1828 door eene protestantsche familie in den Haag. Wij kennen de namen niet van de hoofden dezer Vereeniging. Ten tijde dat deze twee vereenigingen werden opgerigt, waren wij met Belgie vereenigd; de partij die wij thans bestrijden, noch toen in het geheim georganiseerd; door den haat tegen de Katholijken opgewekt, werkte zij in het duister. Wij hechten er aan, dit feit op te teekenen, hetwelk thans openlijk bekend geworden is, omdat het een verpletterende tegenspraak geeft aan de huichelende voorwendselen, die de partij bezigt om hare afschuwelijke manoevres te verbloemen, om diegenen te misleiden, die twijfel voeden aangaande de eerlijkheid der in het werk gestelde middelen, en om de onwetenden en onnadenkenden in hare strikken te vangen: het is een karaktertrek van de politiek dier partij, dat zij nimmer tot het verstand spreekt.

»Wij zien uit de verslagen van het geheime genootschap *Welstand*, dat de regering daaraan twee gratifikatien ten bedrage van 400 gulden heeft verleend. De som is gering; maar wat voor de vereeniging van groot belang is, is dat zij zoo hoog staat aangeschreven in de gunsten der regering. Verder zien wij nog dat de vereeniging eene groote gunst verkregen heeft door tusschenkomst van den gouverneur der provincie Overijssel, *honorair lid* van het genootschap.

»Uit het verslag van het jaar 1841 leeren wij, dat het genootschap *Welstand* aan een minister des Konings de hoedanigheid van *honorair lid* heeft aangeboden! Deze zoo geheel bijzondere onderscheiding scheen hare vruchten te hebben gedragen; want wij lezen in het verslag van 1842, dat deze minister, die zoo eervol door het edele genootschap bejegend was, zich daarover zeer erkentelijk toont; hij heeft namelijk aan het genootschap eene gunst toegestaan, die het met veel drift verlangd had, en terwijl hij het der vereeniging aankondigt, verzekert hij haar van zijne algeheele welwillendheid. Treffende en bewonderenswaardige overeenstemming! Zijn er bewoordingen, krachtig genoeg om een gouvernement te schandmerken, dat in zoo verre vijandig is aan zijn eigen behoud, dat het als met zijne vleugelen genootschappen beschermt, die op verraderlijke wijze in het duister werken, om eén zoo groot getal zijner onderdanen te benadeelen!

»De andere genootschappen zijn achtervolgens opgerigt naar mate de protestantsche onverdraagzaamheid eene grootere uitbreiding verkreeg. Het regt van vereeniging en vergadering was niet in de Grondwet geschreven die in 1848 vermolmd gevallen is; al deze verderfelijke vereenigingen zijn dus opgerigt ten spijt van de grondwet; misschien moet er van worden uitgezonderd het genootschap van Carbonaros, de *Anti-Jezuitische broeders*. Begrijpt men hoe een zoo uitgebreid groote, zoo werkzame, en zoo onophoudelijke arbeid,

en [illegible] duizenden personen tot de hoogste klassen der maatschappij behoorende deel nemen, aan de aandacht der regering heeft kunnen ontsnappen? Wij denken het niet.

»Omstreeks dien tijd hebben de Katholijke inwoners van den Haag de vergunning verzocht tot eene vereeniging met het doel om een leesgezelschap tot verspreiding van goede lektuur op te rigten. Zij ondergingen echter eene formeele weigering, en men gaf hun te verstaan dat men er zich met kracht tegen zou verzetten, indien zij hun plan durfden ten uitvoer brengen. Deze weigering was eene tegenstelling van den steun aan de protestantsche geheimen genootschappen verleend.

»Het was onder het ministerie van den heer de Jongh, minister van justitie en hoofd van de hooge en lage politie, dat de geheime genootschappen hunne groote ontwikkeling verkregen. Eenigen breidden hun werkkring uit; anderen vestigden zich ongehinderd; allen overstroomden zij, zonder zich te geneeren, het land met cirkulaires; zij organiseerden, zonder het minste beletsel, een systeem van intimidatie en vervolging tegen de helft der onderdanen des Konings, omdat men hen Katholijken noemde.

»Dat tijdperk is insgelijks opmerkenswaardig geweest door *de groote jagt*, gelijk men het toen noemde, die op de Katholijken gemaakt werd, die eene eenigzins aanzienlijke funktie in de Hollandsche provincien bekleedden; zij werden op brutale wijze afgezet, zonder acht te slaan op bewezene diensten of op talenten; men gevoelde zich zelven niet van vreugde, wanneer men in de *Staats-Courant* de namen der slagtoffers las, die door het ostracismus getroffen waren. Deze verdrijving is met zulk eene geweld geschied, dat Koning Willem II, dien men onwaardiglijk misleidde, eindelijk de oogen opende en er eindelijk op bedacht werd, om die dolzinnige afzetting te beletten. Maar helaas. Het was te laat; de slagtoffers waren getroffen.

»Ziedaar dan een ministerie, aan 'twelk de pligt is opgedragen om voor de belangen van allen te waken, om billijk en regtvaardig te zijn en om het voorbeeld van eerbied voor de Grondwet te geven, 'twelk zich partijdig, onbillijk en als een werktuig van verdrukking betoont. Het schendt de Grondwet, dat de *vrijheid van godsdienst* gebiedt en *gelijke regten* toestaat. Het rangschikt de onderdanen des Konings in twee kategorien, in uitverkoornen en verworpelingen; het laat het land verdeelen in twee vijandige kampen, zonder twijfel om een *systême de bascule* daar te stellen, hetwelk zoo verwonderlijk goed geslaagd is toen wij met Belgie één rijk uitmaakten, totdat Belgie dat spel moede werd en zich van ons heeft afgescheiden.

»Wij hebben het ministerie *Donker Curtius* en de konstitutie van 1848 gehad. Onder dat ministerie is eene nuttelooze poging aangewend om den gang der geheime genootschappen te belemmeren. Het is, gelooven wij, in dien zin dat men de mystieke en zoo weinig begrepen cirkulaire moet uitleggen, welke de loyale *Donker Curtius* alstoen aan de gemeente-besturen heeft gerigt.

»Onder het tegenwoordig ministerie heft de afschuwelijke partij stout het hoofd omhoog; zij plaatst zich tegenover de regering met de vuisten op de heupen en het vergif op de lippen; zij onderhandelt van magt tot magt; zij biedt haar den vrede of dreigt haar met oorlog, zoo zij aan de Kamers eene wet op het onderwijs voordraagt, die niet al hare geliefkoosde beginselen bekrachtigt. De beginselen nu dezer partij zijn: de gemengde scholen, de examens en brevetten van bekwaamheid, waardoor haar even als vroeger, de zegepraal der protestantsche onderwijzers wordt verzekerd, alsmede, als een natuurlijk gevolg, die onverdragelijke toestand van zaken, welke de katholijke jeugd aan den protestantschen invloed overlevert. In 't kort, hare beginselen zijn: het behoud van het stelsel van het *Nut van 't Algemeen* en de heerschappij van het Protestantismus op het terrein van het onderwijs.

»Indien de ministers eenigzins naijverig waren van hunne magt, indien zij zorg droegen voor de onafhankelijkheid des bestuurs, dan zouden zij zich herinneren *dat de geheime genootschappen, zoo ze door een gouvernement worden geduld en ondersteund, eindigen met dat gouvernement omver te werpen;* gevoelen zij zich sterk genoeg om der regering de wet voor te schrijven, dan blijven zij daarvan nooit in gebreke; en biedt het bestuur tegenstand, dan vernietigen zij het.

»Het tegenwoordig ministerie, hoe vrijzinnig als het ook zij, schijnt te zwichten onder den invloed der geheime genootschappen; zekere wetten bewijzen dit. Is het noodig te herinneren aan de indeeling der kiesdistrikten en aan de wet op de vereeniging en vergadering? Hopen wij echter, dat het zóó niet het geval moge zijn met de wet op het onderwijs, en dat het kabinet in de redaktie van dat belangrijk ontwerp, zich buiten den invloed der geheime genootschappen zal weten te houden. Vermits de regering zich hier op een terrein bevindt, waar zij haar duivel trotseeren en tot een zonderlingen strijd uitdagen, hebben wij een te hoog denkbeeld van het ministerie, om niet te gelooven, dat zij die schrik aanjagende snoeverij zal bejegenen op eene haar, en der uitdaging waardige wijze; d. i. met verachting en verontwaardiging. Zoo het anders ware, zoo het kabinet zich kon laten verleiden om eene wet voor te dragen, die de godsdienstige vrijheid kwetste; indien de wet de onafhankelijkheid en gelijkheid in zake van godsdienst niet eerbiedigde; dan zouden wij daaruit opmaken dat de regering den knie gebogen heeft voor hare heeren en meesters, en wij zouden aan hare toekomst, en misschien ook aan de rust des lands wanhopen!

»Wij kunnen ons niet ontveinzen dat het ministerie tot dusverre voor de misslagen heeft geboet, welke door de kortzigtige mannen zijn begaan, die sedert 1848 de landsaangelegenheden hebben bestuurd. Maar thans is het oogenblik gekomen; de regering neme eene zuiverder stelling en eenen meer openhartigen gang aan; zij hebbe den moed om voor hare eigene daden uit te komen, zonder aan het verledene te denken, en zij ontdoe zich voor altijd van die banden, waarmede hare voorgangsters zich hebben laten knevelen. Het is nog tijd; dat de regering dan dat helsche net verbreke, waarin de geheime bewerkers der anarchie het land wikkelen; zij heeft er de magt toe, zij hebbe daartoe dan ook den wil; zoo zij die magt ten uitvoer brengt, zal zij door alle brave lieden worden ondersteund, die hare krachtdadigheid levendig zullen toejuichen."

In den Vastebrief van den HEw. Vikaris van Luxemburg wordt de exkommunikatie uitgesproken tegen den aanlegger der jongste storing van de godsdienstige vrijheid te Siebenbrunn.

Men schrijft uit 's Gravenhage aan de *Amsterdamsche Courant:*

»Ik verneem, dat de luit.-generaal Schuurman zijn verlangen zou hebben te kennen gegeven, om voorgedragen te worden tot het bekomen op pensioen. Genoemde generaal is tot nu toe tijdelijk belast met de funktiën van Inspekteur-generaal der Infanterie."

De pleidooijen in de kwestie tusschen de stad Kampen en de naamlooze maatschappij van het Zwolsche Diep, werden Woensdag jl. gevoerd; voor de stad Kampen trad op de heer Mr. Bondam en voor de maatschappij de heer Mr. J. A. van Roijen: de eerste beweerde, dat de gronden, onder de limitage voorgesteld, zouden zijn *publiek eigendom*, hetgeen de heer van Roijen regtskundig en ironisch-komisch wederlegde.

De rogge, die thans te Coevorden op de markt komt, wordt door Hanoveranen voor *f* 200 het last opgekocht en naar Pruissen verzonden. *(A. C.)*

Uit het verslag van de kommissie van rapporteurs van het wets-ontwerp tot wijziging en aanvulling van de wet op het zegelregt, den 28 Februarij ll. in de openbare zitting der Tweede Kamer uitgebragt, blijkt o. a., dat het door de kommissie aanbevolen denkbeeld, om het zegelregt op de dagbladen in alle opzigten zoo veel doenlijk evenredig te stellen, behalve de invoering van een maximum van 2 cent voor dagbladen van eene oppervlakte van 40 palmen en daarboven, door den minister van finantien is afgewezen, wenschende deze geen maximum te bepalen, doch evenwel het minimum van 1 cent te behouden.

Het schijnt dat de wensch tot invoering van een maximum bij het onderzoek in de afdeelingen, niet genoeg ondersteund is geworden en de kommissie daardoor is bewogen, om niet verder daarop aan te dringen. Evenwel heeft de kommissie vastgehouden aan het denkbeeld van eene zoo veel mogelijk evenredige belasting en tevens verlangd, dat aangenomen: dat 10 palmen oppervlakte met ½ cent zegelregt zal worden belast, een vel papier niet dadelijk aan een hooger zegelregt zal onderhevig worden, zoolang het nader bij de lagere kategorie van belastbaarheid blijft, dan wel bij de naastvolgende, hoogere klasse, in dier voege, dat een dagblad van 40 palmen, naar de bedoeling van het wets-voorstel onderhevig aan 2 cent zegelregt, niet dadelijk bij de minste vergrooting van het formaat, aan 2½ cent zal onderworpen worden, doch eerst in dat hooger tarief zal vallen, bijaldien de vergrooting van dien aard is, dat het blad meer de oppervlakte van 50 palmen dan wel die van 40 palmen nabij komt.

In overeenstemming met dat denkbeeld is een amendement voorgesteld, waarvan het gevolg zou wezen, dat voor een dagblad van 15 palmen of daar beneden is verschuldigd: ½ cent voor een blad boven de 15 palmen; tot en met 25 palmen 1 cent; boven de 25 tot en met 35 palmen 1½ cent; boven de 35 tot en met 45 palmen 2 cent; boven de 45 tot en met 55 palmen 2½ cent, enz.

Er is tevens gezorgd, dat op een en hetzelfde vel papier van 30, 45 palmen, enz., slechts één stempel van 1½, 2 cent, enz., en niet twee a drie stempels, ieder van ½ cent, zouden geslagen mogen worden.

Z. M. heeft 1°. eervol ontslagen: Mr. J. F. C. J. de Roij, als burg. van Breda; en F. L. de Cottignies, als burg. van Oosterhout; 2°. benoemd: tot burg. van Breda, Mr. L. D. Storm; tot burg. van Oosterhout, P. J van Beugen; en tot burgmeester nan Middelharnis, L. C. C. Kolff van Oosterwijk, burg. van Stad aan 't Haringvliet, met vergunning om die betrekkingen te vereenigen.

'S GRAVENHAGE, 29 Feb. Morgen, Maandag zullen de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal vergaderen, om te onderzoeken: 1°. het ontwerp van wet nopens de verhooging van hoofdstuk V der staatsbegrooting voor 1852, betreffende de elektromagnetische telegrafen; en 2°. dat wegens de pensioenen der werklieden.

— Uit het verslag der Kommissie van rapporteurs van de Eerste Kamer, voor het wets-ontwerp, strekkende tot uitvoering van art. 8 der wet van 30 Mei 1847, (*Staatsblad* N°. 24), blijkt, dat, bij het onderzoek van dit wets-ontwerp, waaraan 33 leden in de Afdeelingen der Kamer deel genomen hebben, de groote meerderheid gunstig voor hetzelve gestemd is geweests.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Zaturdag 28 Februarij.

In deze zitting hebben de Kommissien van Rapporteurs voor de wetsontwerpen tot uitvoering van art. 8 der wet van 30 Mei 1847, *Staatsblad* n°. 24 (regten van in- en uitvoer op de granen) en tot regeling van door den militairen strafregter uitgesprokene veroordeelingen bij later gepleegde misdaad of wanbedrijf, verslag uitgebragt.

De vergadering heeft besloten de beraadslagingen over de beide opgegeven wetsontwerpen achtereenvolgens te doen plaats hebben op Maandag den 1 Maart, aan te vangen des middags ten 1 ure.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Zaturdag 28 Februarij.

In deze zitting zijn ingekomen de volgende wets-ontwerpen:

1°. een ontwerp van wet tot goedkeuring der overeenkomst met Groot-Brittannie tot regeling der scheepvaart met de Jonische eilanden:

2°. Een ontwerp van wet tot bekrachtiging eener provinciale belasting in Friesland over 1852; 3°. een ontwerp van wet tot verhooging der XIde afdeeling van het Vde hoofdstuk der staatsbegrooting over 1852, ten behoeve der elektromagnetische telegraphen. Door de respektive kommissien van Rapporteurs is verslag uitgebragt: 1°. over het wets-ontwerp houdende eene belasting op de renten: 2°. over dat tot afschaffing van den accijns op turf en steenkolen; 3°. over dat tot vermindering van het tonnegeld der zeeschepen; 4°. over dat betreffende den vrijdom van den accijns op het zegelregt.

De beraadslaging over eerstgenoemd wet-ontwerp is bepaald op den 8 Maart aanstaande, zullende de dag der beraadslaging over de andere wets-ontwerpen nader bepaald worden.

Door de kommissie voor de verzoekschriften is omtrent een groot aantal adressen verslag uitgebragt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 Febr. De verwachting is hoog gespannen over de verkiezingen voor het Wetgevend Ligchaam die morgen in geheel Frankrijk zullen plaats hebben. Men denkt dat twee kandidaten der regering, de heeren Fouché-Lepelletier en Koenigswarter, niet zullen gekozen worden omdat zij te onbekend zijn. Over het algemeen blijft men het er voor houden dat het verkiezings-werk zeer flaauw zal afloopen; althans men verneemt dat meest alle orleanisten en legitimisten zich aan den strijd zullen onttrekken.

Thans verhaalt men dat in het te verwachten wets-ontwerp op het onderwijs, niet alleen de normaal school maar ook het kollegie van Frankrijk, en zelfs de fakulteit der letteren zullen worden opgeheven. Wat hiervan zij zal weldra blijken.

— Eergisteren avond had er eene groote receptie op het Elysée plaats; men merkte er bijna alle gezanten van vreemde mogendheden op, o. a. Lord Cowley, den nieuwen Britschen gezant, met wien Lodewijk Napoleon zich bij herhaling onderhield.

— Gisteren bevatte de *Moniteur* twee nieuwe besluiten, het eerste tot vaststelling van een krediet tot voltooijing van den ijzeren spoorweg van Straatsburg naar de Duitsche grenzen; het tweede tot het aanleggen van een ijzeren spoorweg, van Straatsburg naar de Beijersche grenzen, bij Weissemburg.

— Heden behelst de *Moniteur* het vroeger aangekondigde dekreet, betreffende het krediet op vast goed; daarbij worden de verschillende maatregelen vastgesteld tot tegemoetkoming en ondersteuning van den landbouw.

Dit besluit nopens het grondkrediet, heeft een vrij gunstigen indruk gemaakt; over het algemeen keurt men het hoofdbeginsel van het besluit goed en acht men dat het de stoffelijke welvaart der bevolking allezins kan bevorderen.

— De President der Republiek heeft bij dekreet eene religieuse, genaamd Zuster Rosalia, bestuurderes van het liefdadige gesticht der Zusters van de H. Vincentius a Paulo te Parijs, wegens hare 50jarige hoogst verdienstelijke ziekenverpleging, versierd met het Legioen van Eer.

— De minister van justitie heeft eene cirkulaire gezonden aan de prokureurs generaal, waarin hun de

handhaving der drukperswet nadrukkelijk wordt aanbevolen.

Men zegt, dat een aantal brevetten van drukkers zullen ingetrokken worden.

— De fabrikanten in beetwortelsuiker hebben bij den President der Republiek eene petitie ingediend, waarin zij aandringen op eene wijziging der wet op deze industrie, die anders naar hun inzien moet te niet gaan.

— Heden heeft men een aanvang gemaakt met het uitgeven der nieuwe 5 franksstukken; zij dragen op de eene zijde de beeldtenis van den President der Republiek met het omschrift *Napoleon Bonaparte*.

— Blijkens den wekelijkschen staat der bank, is haar in kassa met 7 millioen vermeerderd en bedraagt thans 582 millioen. De portefeuille is met 3,200.000 franks verminderd. De in omloop zijnde muntbilletten verminderden met 7 millioen en beloopen nu nog 560 millioen. De rekening-courant der schatkist is met 7,277.000 frs. toegenomen en dus tot 99,277.000 frs. geklommen.

MADRID, 25 Februarij. De *Gaceta* berigt dat de vlottende schuld op den 1 Januarij beliep een bedrag van 272,512,260 realen, den 1 Februarij een bedrag van 289,564,334 realen, zijnde eene vermeerdering van 17,052,074 realen.

De *Orden* meldt dat de regering 3 pCts. schuldbrieven willen geven, ten einde de 60 millioen 5 pCts. terug te koopen, die zich in handen van Engelsche houders bevinden, onder waarborg van het Engelsche gouvernement en volgens de termen van het traktaat van 1828.

De *Nacion* berekent, dat de regering alsdan 83$^1/_3$ millioen 3 pCts. zou moeten uitgeven en ze aan den man weten te brengen tot 43$^1/_5$ pCt. Door dezen maatregel zou voor de schatkist eene jaarlijksche besparing van 500,000 realen rente verdregen worden.

— De komst van graaf Thomar aan het hof te Lissabon heeft aan H. M. Dona Maria geen genoegen gedaan. Hij heeft eene zitting van den raad bijgewoond. De regering heeft een wetsontwerp aangeboden betreffende de koncessie voor een spoorweg van Lissabon naar de Spaansche grenzen.

ENGELAND.

LONDEN, 28 Febr. Gisteren heeft Graaf Derby in het Huis der Lords het programma van het nieuwe kabinet aangeboden. Het stuk munt uit door gematigdheid, hoffelijkheid en eenvoudigheid. Lord Derby vangt aan met aan Lord Lansdowne, zijn staatkundigen tegenstander, al de achting te betuigen, die zijn edel karakter [illegible]. Betreffende de Buitenlandsche staatkunde verklaarde hij zich voorstander van de bestaande traktaten en van de non-interventie in de inwendige aangelegenheden van andere Staten, zoolang het Europeesch evenwigt door niemand wordt bedreigd. Wat het Binnenland betreft, verklaarde Graaf Derby zich tegen eene wapening op groote schaal van geregelde troepen, en tegen de *free-trade*; zijn huishoudelijk stelsel zal zijn: de bescherming der voortbrengselen van den akkerbouw en van den grond.

Aangaande dit laatste punt is het zijne meening de zaak aan de natie te onderwerpen na de algemeene verkiezingen, en nadat het Parlement in de dringende zaken zal hebben voorzien. Doch de voorstanders van de *free-trade* in het Huis der Gemeenten schijnen niet genegen om aan het ministerie al den tijd te laten, dien het wil nemen zich over den toestand te vergewissen. Reeds gisteren heeft de heer Villiers zijn voornemen te kennen gegeven om eene motie te doen, die aan de voorstanders van den vrijhandel in het Huis der Gemeenten de gelegenheid zal geven om een vijandig votum tegen het kabinet uit te brengen. Het schijnt dat Graaf Derby dezen storm heeft verwacht, maar dat hij voornemens is daaraan moedig het hoofd te bieden.

Na graaf Derby heeft graaf Grey, afgetreden minister Binnenl. Zaken, geprotesteerd tegen elke wijziging in de graanwetten. Ook Lord Aberdeen liet zich in dien geest uit.

Het Huis is daarop tot den 12 Maart gescheiden. Eveneens is het Huis der Gemeenten tot dien dag verdaagd.

Het Engelsch kabinet bestond vroeger uit 14., thans uit 13 leden; de kanselier van Lancaster, thans graaf Carlisle, behoort niet meer tot het kabinet.

— De toon onzer dagbladen is thans over het algemeen eenigzins meer gematigd aangaande het nieuwe kabinet.

— Aangaande het nieuwe kabinet leest men in het Parijzer dagblad *la Patrie*:

»Alvorens de kansen van lang leven te onderzoeken die het kabinet hebben kan bij den stand van zaken op het oogenblik van deszelfs zamenstelling zal het niet onbelangrijk zijn een blik te werpen op deszelfs voornaamste leden.

Aan het hoofd van het ministerie staat Lord Stanley, of graaf van Derby, die sedert 1846, wanneer hij het kabinet van Sir Robert Peel verliet ten einde de solidariteit wegens de afschaffing der graanwetten niet op zich te nemen, de aanvoerder is van de protectionistische partij in het Huis der Lords. In de eerste jaren zijner staatkundige loopbaan volgde Lord Stanley de banier der Whigpartij en het strekte dier partij tot groote ergenis toen hij zich in 1840 van haar afscheurde en met Sir James Graham tot de konservatieven overging. Graaf Derby is een der uitstekendste redenaars van het Britsche Parlement, zoo dat hij in het Huis der Lords geen wedergade heeft.

De heer d'Israeli heeft zich ondanks zijn talent als schrijver en als redenaar, niet tot partij-hoofd in het Huis der Gemeenten kunnen doen aannemen. De protektionisten verwijten hem dat hij geen standvastigheid genoeg bezit, dat hij eerder een man van hulpmiddelen dan van beginselen is, en dat hij op die wijze de openbare welvaart in gevaar brengt. Uit de geaardheid van zijn geest is de heer d'Isreli onafhankelijk tot teugelloosheid toe, en in de laatste ministerieele krisis had Graaf Derby niet gemeend hem een zetel in het door hem te vormen nieuw kabinet te kunnen toevertrouwen. Wij weten niet welke oorzaken zijne vrees of zijne naauwgezetheid in dit opzigt hebben kunnen tot zwijgen brengen. Men weet echter dat het groote finantieele plan van den nieuwen minister van finantien is de drie millioen plaatselijke belasting af te schaffen die op den grondeigendom drukt.

»Den heer Herries, aan wien het bestuur der Indische aangelegenheden is opgedragen, is een behoudsman van de oude school, ofschoon hij vroeger, even als Lord Stanley in de gelederen der Whigs gevonden werd. Hij bekleedde in 1827 en 1828 de belangrijke betrekking van kanselier der schatkist. Sedert de handels-hervorming door Sir Robert Peel tot stand gebragt, was hij in het Huis der Gemeenten een der hardnekkigste en krachtigste tegenstanders van de *free-trade*.

»De hertog van Northumberland heeft het dubbel voorregt dat hij een der beroemdste namen draagt en tevens een der aanzienlijkste fortuinen van geheel Engeland bezit; hij is een der steunpilaren van de torypartij, een vijand van ouder van alle staatkundige hervormingen, en op dit punt thans even zoo onverzettelijk als in 1832, toen hij om zijne krachtige oppositie tegen de *reform-bill* door het opgeruide volk openlijk werd bereigd.

»De nieuwe Lord-Kanselier, Sir E. Sugden, is een der geachtste regtsgeleerden van Groot-Brittanje. Onder het laatste ministerie van Sir Robert Peel bekleedde hij de belangrijke funktie van Lord-Kanselier van Ierland.

»Graaf Lonsdale, die President is van den kabinetsraad, heeft eene vrij beduidende rol gespeeld in de behoudende partij, onder den naam van Lord Lowther. Hij was lid van het kabinet van Sir Robert Peel, in hoedanigheid van generale postmeester.

»Graaf Malmesbury, die bestemd is om Lord Granville als Staats sekretaris voor buitenlandsche zaken te vervangen, draagt een naam die in de diplomatie zeer bekend is, ofschoon hij zich nog niet persoonlijk op het staatkundig tooneel heeft doen opmerken dan alleen door eenige redevoeringen in het Huis der Lords uitgesproken. Hij kleeft de gevoelens van den edelen graaf van Aberdeen aan, welke gevoelens eene waarborg opleveren voor de gematigdheid in de betrekkingen van den nieuwen minister met de buitenlandsche hoven."

Lord Malmesbury is daarenboven, gelijk wij reeds vroeger hebben aangemerkt, sinds lange jaren op eene intieme wijze bevriend met den President der Fransche Republiek.

— In het door ons besproken adres door eene *meeting* tegen de militie-wet opgemaakt, wordt verklaard dat de Fransche natie jegens Engeland niet dan vredelievende en vriendschappelijke gevoelens koestert, en wordt de verzekering gegeven dat die gevoelens worden gedeeld door de overgroote meerderheid der natie.

— In de *New England anti-masonic Almanac* leest men dat te Newport een gezworene zich verwijderen moest omdat hij den vrijmetselaarseed had afgelegd, en zich daardoor tot de uitoefening der betrekking van gezworene had onbekwaam gemaakt.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 28 Februarij. In de zoo druk bezochte en levendige badplaats Aken heeft de stedelijke regering aan de vurige wenschen der brave burgerij toegegeven, en de tot dusverre onder toezigt der politie getolereerde *publieke huizen* opgeheven.

— Men schrijft uit Dresden, dat advokaat Eckert, redakteur van de *Pr. S. Z.* bij de Saksische Steuden, de opheffing der vrijmetselaars-vereenigingen in Saksen heeft aanbevolen en hen ook verzocht op die opheffing in gansch Duitschland bij den Duitschen Bond aan te dringen.

— De Eerw. PP. Jezuiten gaan in Duitschland ijverig voort met het houden van missien. Te Neuss, in Pruissen, was de toevloed der geloovigen en belangstellenden zoo groot dat de afscheids-predikatie in de open lucht heeft moeten plaats hebben, want meer dan 15,000 personen hadden zich om den kansel der waarheid geschaard. Alvorens de stad te verlaten hebben de Paters Jezuiten eene deputatie van Katholijken, die hun een adres van erkentelijkheid aanboden.

Op dit oogenblik is te Münnerstadt in Beijeren eene missie geopend.

— Men verneemt dat de openbare oefeningen van de sekte der wederdoopers te Marburg in Keur-Hessen strengelijk zijn verboden. In dezelfde stad, is de zaal waar de Irvingianen vergaderden om hunne godsdienstige verrigtingen te doen, op last der regering gesloten. Te Leipzig is de vereeniging der Varisken op hoog bevel ontbonden.

— Thans worden verschillende stukken betreffende de kwestie der vlugtelingen in Engeland en de benoeming van Lord Granville tot minister van buitenl. zaken te Londen, door de *Preussische Zeitung* medegedeeld. Zij bevestigen de tijding dat Pruissen zijne eischen had laten varen, vermits onze regering met den wensch bezield was om met Groot-Brittanje in goede verstandhouding te blijven.

— Men schrijft uit Wiesbaden dat het Turnverein aldaar ontbonden is door de politie, die echter nog eene extravergadering heeft toegestaan om den eigendom der vereeniging te liquideeren.

— Men schrijft uit Giessen dat de kursus der katholijke theologie aldaar, die door de oprigting van den katholijken leerstoel te Maints en het vertrek van 40 a 50 theologanten derwaarts verloopen was, vermoedelijk niet weder hersteld zal worden. De overige professoren zitten zonder leerlingen en de regering onderhandelt met den bisschop van het diocees, waaronder deze landstreek behoort..

ITALIE.

Uit Rome wordt dd. 20 Febr. geschreven dat de H. Congregatie der Ritus den 27 Januarij op het Vatikaan eene algemeene vergadering heeft gehouden in tegenwoordigheid des H. Vaders; in welke hoogwaardige vergadering, na de gewone indrukwekkende plegtigheden en formaliteiten, door het gezag der H. Kerk is beslist 1e. dat de Eerw. dienaar Gods Joannes de Britto, geprof. priester der S. J. gerustelijk (*e Tuto*) onder het getal der heiligen kan worden gerangschikt; 2e. dat het voegzaam is de wonderwerken goed te keuren die voorgesteld zijn voor de heiligverklaring van den Eerw. dienaar Gods Joannes Grande, bijgenaamd de Prediker, geprof. ordesgeestelijke van de orde van den H. Joannes de Deo.

Den 17 Febr. zijn de pausselijke dekreeten dienaangaande uitgesproken in de groote zaal van het Roomsch kollegie. Zij werden met luide stem voorgelezen door Mgr. Gigli, Prosekretaris van de Kongregatie der Ritus, waarna de Eerw. Pater Overste, gen. van de broeders van den H. Joannes de Deo, geknield voor den Pausselijken troon, den H. Vader in de Italiaansche taal zijne erkentelijkheid betuigde. Pius IX antwoordde mede in die taal met die welsprekendheid des harten en die treffende eenvoudigheid welke aan zijne woorden eene zoo zielsverheffende uitdrukking geeft. Z. H. zinspeelt in zijne toespraak op den tijd dat hij zelf nog slechts eenvoudig priester zijnde, in dezelfde zaal de oefeningen der Kongregatie van jongelieden in het Roomsch kollegie bestuurde, tijdens dat dit kollegie gedurende de verstrooijing der S. J. door wereldsche priesters werd bestuurd. Z. H. zeide o. a.:

»Ik beschouw het als eene gunst der Voorzienigheid op de plaats waar wij thans vergaderd zijn, de uitvaardiging te kunnen doen van de beide dekreeten die gij zoo even hebt vernomen. Inderdaad, het is dertig en eenige jaren geleden, dat het mij in deze zelfde zaal van het Roomsch kollegie, bijna op dezelfde plaats, waar ik nu sta, gegeven was aan de jonge lieden de deugd te leeren. Het is mij streelend op dezen dag aan de christelijke jeugd voorbeelden te kunnen voorstellen van de beoefening dier zelfde deugden.

»Maar ik vind ook nog eene andere reden van troost in de deugden die bijzonderlijk beoefend zijn door de beide dienaren Gods, van wie spraak is in de beiden u zoo even medegedeelde dekreeten, en ik bewonder hierin eene andere oplettendheid der goddelijke Voorzienigheid, die altijd de geneesmiddelen aan de behoeften weet evenredig te maken. Inderdaad, in deze eeuw van hoovaardij en ijdelheid, is er geen nuttiger les dan die ons gegeven wordt door de martelaren der christelijke en der heilige ootmoedigheid; en allen die gebezigd worden in het geestelijk dienstwerk, moeten geen ander doel beoogen dan zich aan God toe te wijden en zich tot martelaars te maken van hun ijver en van hunne christelijke liefde.

»De dienaren Gods nu, Joannes de Britto en Joannes Grande zijn beide martelaren der christelijke liefde geweest; de eerste door zijn leven te geven voor de eer Gods en de zaligheid zijner broeders; de tweede die geen anderen dan den nederigen naam van den prediker begeerde, door zich geheel aan de verpleging van arme zieken over te geven in de orde der Broeders van de H. Joannes de Deo.

»Ik dank dus de goddelijke Voorzienigheid dat [illegible] beide helden der christelijke liefde en [illegible]

heden aan den eerbied en de navolging der geheele wereld kan voorstellen."

Bij deze treffende bijzonderheden wordt nog door den berigtgever opgemerkt, dat het dekreet *del Tuto*, welke de laatste te vervullen formaliteit is voor de heiligverklaring, en waarop alleen eene apostolische plegtig in de St. Pieterskerk af te kondigen breve volgt, nog alleen is vergund aan den gelukzaligen de Britto S. J., zoodat deze reeds onder het getal der heiligen kan gerekend worden, terwijl de gelukzalige Grande, die in 1546 te Carmona in Spanje geboren werd, dit dekreet nog moet deelachtig worden. Deze heilige man heeft zich van zijne vroegste jeugd af aan bezig gehouden met het bezoeken en stichten van zieken en gevangenen, die door zijne gebeden dikwijls hunne gezondheid en vrijheid terug kregen. Hij stierf met roem in zijn strijdperk, t. w. in een gasthuis, te midden zijner geliefde kranken, aan eene besmettelijke ziekte die hij in zijne ziekeverpleging had opgedaan.

Ook de gelukzalige de Britto is een Spanjaard en een der talooze roemrijke mannen der Societeit van Jezus, die sinds drie eeuwen aan Christus Kerk hare deugden, hare wetenschappelijke kennis, haren arbeid en haar bloed ten beste geeft in alle oorden der wereld, en die den hemel met hare heiligen bevolkt; van die bewonderenswaardige Societeit, welker reuzenwerk en welker jeugd zich onophoudelijk vernieuwt en die den eerbied en bewondering afdwingt zelfs van hare vijanden en hare beulen.

De Sardinische senaat heeft na eene beraadslaging van twee dagen met 49 tegen 3 stemmen het ontwerp op de drukpers aangenomen, waarmede de Kamer van Afgevaardigden zich reeds vereenigd had. De heer Dela Marmora hield bij die gelegenheid eene treffende redevoering in het hoog belang der maatschappelijke orde.

De officieele *Gazetta Piemontese* van 25 Febr. berigt eindelijk dat Prof. Nuijts den leerstoel van het kanoniek regt, dien hij aan de Hoogeschool te Turin vervulde, verwisselt met dien van het Romeinsche regt. Alzoo wordt aan de Katholijken in dit opzigt, ofschoon vrij laat, eene algeheele voldoening verleend.

De berigtgever te Turijn aan de *Univers* geeft in een voortreffelijk artikel te kennen dat de vervanging van den minister de Foresta door de heer Pernati, niets verandert aan de strekking van het kabinet met opzigt tot de kerkelijke aangelegenheden.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 1 Maart.

BEVALLEN (28 Febr.): Bloeme Bessie, geb. de Jongh, D.

OVERLEDEN (25 Febr.): A. M. Boscher, wed. G. Roips, 74 j. — (26 Febr.): E. D. Werninck, wed. J. Hanterman, 65 j. — J. D. Rompelman, 26 j.

Van 23 tot 28 Februarij 1851 zijn ingeschreven:

Voltrokken Huwel. 22.	Levenloos aangegeven Zonen. . . 6.
Geborenen . . . . 169.	dito dito Dochters . 4.
Overledenen . . . . 122.	Elders overl. en alhier ingeschreven 2

Totaal	Gehuwde Paren	266.	Sedert primo Januarij 1852,
	Geborenen	1383.	
	Alhier overledenen.	978.	
	Elders overl. en alhier ingeschr.	28.	

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 1 Maart.

AANVOER van RUWE SUIKER, van 1 Januarij tot ultimo Februarij:

Amsterdam.		Rotterdam.	
1851.	1852.	1851.	1852.
8¾ Millioen.	17 Mill.	7¼ Mill.	13 Mill.
Ned. ℔.	Ned. ℔.	Ned. ℔.	Ned. ℔.

VOORRAAD ultimo Februarij:

1851.	1852.	1851.	1852.
10½ Mill.	16½ Mill.	10¾ Mill	21½ Mill.
Ned. ℔.	Ned. ℔.	Ned. ℔.	Ned. ℔.

Van de bovenstaande Voorraad zijn bij de N. H. M. voorhanden 129,572 kranjangs; bij partikulieren te Rotterdam 21,284, te Amsterdam 5,690 kranjangs.

GRAANMARKT.

Tarwe zonder verandering; verkocht in Entr.: 128 ℔ b. Pools. *f* 320; in Cons.: 132 ℔ n. Zeeuws. *f* 288; 126 ℔ n. Vriess *f* 263.

Rogge prijshoudend met belangrijken handel; verkocht in Entr.: 115 ℔ Gedr. *f* 200, 201; 114 ℔ dito *f* 198; 110, 111, 112 ℔ *f* 186, 188, 190; in Cons.: 125 ℔ Anclammer *f* 238; 123 ℔ Pruiss. *f* 236; 113, 116, 117 ℔o. Gedr. *f* 198, 207, 210; 114 ℔ dito *f* 203.

Garst prijshoudend: 113 ℔ n. Holstein. *f* 192, 114 ℔ Deens. *f* 187, 188.

Haver zonder handel.

Boekweit als voren: 122 ℔ Amersf. *f* 215; 121 ℔ Vriessche *f* 200.

Op 9 vaten Olie in Nov. ek. 54 £. *Raapolie* op 6/w. *f* 30¼; Vliegend *f* 29¼; 1°. Mei ek. *f* 29⅜; Sept *f* 30⅞; Oct. *f* 31⅜; Nov. *f* 31⅝; Dec. *f* 31⅞. *Lijnolie* op 6/w. *f* 29¼; Vliegend *f* 28¾. *Hennepolie* op. 6/w. *f* 35½; Vliegend *f* 34½.

LONDEN, 26 Febr. *Graanmarkt*. De aanvoeren waren ter markt van gisteren, met uitzondering van Haver, matig. De handel was niet zeer levendig, zonder prijsverandering. Van 23 tot 24 Februarij zijn te Londen ingevoerd 2910 qrs. Engelsche en 1830 qrs. vreemde Tarwe, 4460 qrs. Engelsche en 4490 qrs. vreemde Gerst; 17030 qrs. Engelsche en 14270 qrs. vreemde Haver.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

28 FEBR. 4½ u.		gebl.	1 MAART	4½ u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	58⅝	58 13/16	58 15/16	58 13/16
Dito Dito	3	70	69 13/16	70	69 13/16
Dito Dito	4	90¼	90 1/16	90¼	90 3/16
Dito Obligatien O. I.	4		89½		
Amortis. Syndic.	3½		90⅛		
Handel-Maatschappij	4½				
Aand. Rijn-Spoorweg			98¾		
Aand. Holl. S. M.		66	66½		
Obligatien					
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv		47¾	47 11/16		
FRANKRIJK, Obligatien	3	61 5/16	61 3/16	61⅛	61 3/16
SPANJE bij *Ardoin* 1835	5	18¼	18 1/16	18⅛	
Dito Nieuwe	1	18⅜	18⅛	18 7/16	
Dito 2/m. Beurveil.					
Dito	3	41¾	41¼	41 13/32	
Dito Binnenl. 2400 P.		38	37⅞	37 15/16	37⅞
Coup. *Ardoins*		10	10		
Passive		5 5/16	5¼	5 5/16	
Fransche Uitgest.			5¼	5 5/16	
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu	4	37½	37⅜	37 7/16	
Dito Dito		35⅜	35⅞	35 1/16	36⅝
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	105⅝	105⅝	105¾	
Dito dito 1828 en 1829			104⅝		
Cert. bij d°. 1831 en 1833		95½			
Dito	4½				
Dito bij *Hope*	4	88¾	88⅝		
Dito bij *Stieglitz en C°.*		88½	88½		
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito			68⅝		
POLEN, Aand. à fl. 500		151	150¾	151	
Dito met Lot. » 300					
AMERIKA, Bank-Actiën		5	5	5 1/16	5 1/16
PRUISSEN, Aand met Lot. R. 50	*f*				
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	73⅜	73 3/16	73⅜	
Dito	2½				
Dito Nieuwe	2½	38⅛	38⅛	38 9/16	
Dito Nieuwe	5	81⅝	81½	82	81¾
Ween. Bank bij *Goll en C°.*					
Dito	4				
Letter B	5	81⅛	81	81⅛	81 3/16
Aand. met Loting fl. 500	*f*				
Nieuwe dito » 250					
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt.				
BRAZILIE te Londen 1824	5	97¾	97⅝	97¾	97⅝
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200					
PERU	4½	100¾	100¼	100½	
MEXICO	5	32 3/16	32¼	32⅛	32 5/16
VENEZUELA 6 pCt. nu	3	36¼	37⅜	37¼	37⅛
NEW GRENADA 6 pCt. nu	1½	22	24¾	25½	25⅜
ECUADOR		4¼	4 7/16	4 9/16	4 9/16

Polen 4 pCt. 79½, ⅜, ¼; Peru uitg. 57½; Den. 5 pCt. 101⅝.

In Binnenl. fondsen ging weinig om en hebben de prijzen ook niet veel gevarieerd. Oostenrijksche waren met tamelijk veel handel iets aangenamer; de andere vreemde soorten bijna als Zaturdag; voor Werkelijke en Uitgestelde Grenada's waren heden wederom veel kooporders en zijn de prijzen aanzienlijk gestegen; de andere Amerik. fondsen waren ook alle hooger te plaatsen.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 2½ pCt., Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 56¼	Napels	2/m.	*f* 80
„	zigt	„ 56⅝	Petersburg	„	„ 1,83
Bordeaux	2/m.	„ 55⅞	Weenen	6/w.	„ 28⅜
„	½/m.	„ 56⅛	Berlijn	zigt	„ 143¼ g.
Madrid	3/m.	„ 245	„	2/m.	„ 142¾ g.
Cadix	„	„ 246	Augsburg	„	„ 35
Seville	„	„ 242	Frankfort	„	„ 98⅜
Bilbao	„	„ 245	Hamburg	2/m.	„ 34⅞
Lissabon	„	„ 41½	„	zigt	„ 35⅛
Porto	„	„ 41⅓	Londen	2/m.	„ 11,87½
Genua	2/m	„ 46¼	„	zigt	„ 11,95
Livorno	2/m.	„ 38¼	Rotterdam	„	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 28 Febr. Belg. leen. 2½ pc. 50½; 1840, 5 pc. 99½; 1848, 98; 1852, 100¼; Spanje Ard. 1 pc. 17⅜; Binnenl. 3 pc. 38; Coupons —; Rom. Leening —.

PARIJS, 27 Febr. Fransche 3 pc. 65,65; id. 4 pc. —,—; 5 pc. 103,70; Schatk. —,—; Bank-Actien 2565,—; Belg. 1840, 5 pc. 100⅝; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Rusland 4½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje, Buitenl. 3 pc. 41½; Binnenl. 3 pc. 37⅝; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834, 980,—; 1849, 950,—; 1851, —,—; Haïti —,—; Rom. Leening 1850, 88¾.

MADRID, 23 Febr. Spanje 3 pc. 38⅜; Ardoins 5 pc. 18⅞; Uitg. Schuld 5⅜; Coupons 9¼.

LONDEN, 28 Febr. Cons. kont. 97⅝ a 97¾; op tijd 97⅝ a 97¾; Braz. 96 a 97; 1829/39 95 a 96; Den. 3 pc. — a —; N. L. 5 pc. 104 a 105; Ecuad. 5 a 5⅓; Gren. 24½ a 25; Uitgest. 10¾ a 11; Mexiko 32⅞ a 33⅛; Peru 4½ pc. 104 a 105; Uitgest 54 a 55; Rusl. 1822 5 pc. 114½ a 115½, (N.) 4½ pc. 102 a 102½; Portugal 5 pc. 93 a 95; 4 pc. 33 a 33½; 3 pc. — a —; Spanje 5 pc. 24 a 24⅛; N. 1 pc. 18 7/16 a 18 9/16; 3 pc. 41 a 41½; Coupons 4⅝ a 4¾; Passive 5⅛ a 5¼; Holl. 2½ pc. 59 a 59¼; id. 4 pc. 92 a 92½; Venez. 37 a 38; Uitgest. 15 a 16.

WEENEN, 27 Febr. Met. 4½ pc. —; 5 pc. 94 11/16; Bank-Actien 1240.

BERLIJN, 28 Febr. Schuldbr. 3½ pc. 89¼; Loten 12[...] Rusl. Stiegl. 4 pc. 93⅞; Pools. 4 pc. 84⅛; Loten fl. 200 20[...] id. fl. 300 150½; id. fl. 500 86¼.

HAMBURG, 28 Febr. Rusl. Eng. Leen. 107⅓; Stiegl. 4 [...] 89; Spanje, Ard. 5 pc. 17½; Binnenl. 3 pc. 35⅝.

FRANKFORT, 28 Febr. Met. 5 pc. 76⅜; 4 pc. 60⅞; 2½ [...] 39⅝; Bank-Actien 1197; Darmst. Loten fl. 50 89⅜; id. fl. [...] 29⅝; Badensche Loten fl. 50 62½; id fl. 35, 37⅛; Nassausc[...] 25¾; Holl. 2½ pc. 59⅛, Werk. Sch. 4 pc. 91¼; Sijndic. 3½ pc. 9[...]

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 28 Febr. H. R. Bock, Koning Willem III, Batavia, l. van Brouwershaven, gesleept door de stoomboot Kinderdijk.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

CEFALONIA, Anna en Arnoldina, van Wijk: 1 part. Krenten, Order; 130 b. Sumac; 8 v. Koopmanschappen 2 b. Amandelen, Order voor Rotterdam.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 1 Maart in lading naar:

Keulen	D. Hoogeweg, Prins Emil.
Duisburg	C. Scholten, Hoffnung.
Manheim	Jb. Seill, Stad Amsterdam.
Mainz	J. Boumans, Jonge Pauline.
Dusseldorp, Neus en Urdingen	F. S. de Vries, Eendragt.
Weesel	F. Beijer, Wilhelmina.
Frankfort	G. Huantjes, Frankfort N°. 23.
Coblentz	N. J. Timmerman, „ „ 20.
Ludwigh. & Heilbr.	P. Kehl, Ludwighaven N°. 5.
Antwerpen, Brussel en Gent	G. J. Koekoek, de Goede Verwachting.
Antwerpen, enz.	K. A. Hendriks, (Stoomsleepdienst v. Maaden) Maria Trinetta.

ADVERTENTIEN.

AANBESTEDING.

Pastoor en Kerkmeesteren van de R. K. Gemeente te *Soest*, zijn voornemens onder nadere goedkeuring ten overstaan van den Notaris J. A. VAN STEYN, residerende te *Soest*, op Woensdag den 10 Maart 1852 des voormiddags ten elf Ure, in het Logement van G. SCHIMMEL, te *Soestdijk* in het openbaar aan te besteden:

Het Bouwen eener Nieuwe Kerk met Toren en Pastorij

De bestekken liggen ter lezing te Soest bij P. Ebbenhorst en W. Hak; te Amersfoort bij van Wageningen; te Utrecht bij de Groot in de Liggende Os; te Amsterdam, in het Vosje; te Rotterdam bij Frijthoff; te Dordrecht bij Bodier in Bellevue; te Gorinchem bij van Alphen in de Hooiwagen; te Arnhem bij J. den Docter; te Zwolle bij de Wed. Hamer en te Soestdijk bij Schimmel, alwaar ook de Teekeningen kunnen bezigtigd worden. Zullende 2 dagen voor de aanbesteding de noodige aanwijzingen en inlichtingen in loco gegeven worden. De bestekken zijn tegen contante betaling van *f* 1.5[...] te bekomen bij den Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN te Leyden.

(171[...]

WAARSCHUWING.

Daar de Schrijver van **GOD VERHEERLIJKT IN ZIJNE WERKEN**, door den verkoop van n[...] genoeg 200 exemplaren in staat is gesteld de gemaakte onkosten grootendeels te kunnen dekken, zoo heeft h[...] goedgevonden den prijs op *f* **1.50** te bepalen. (*)

(*) Zie de recensie van dat werk in *de Tijd* n°. [...] Nov. jl.

Bij den Uitgever dezes zijn nog verkrijgbaar:

LESSEN en EVANGELIEN

GELIJK DEZELVE DOOR HET GANSCHE JAAR ONDER DE HEILIGE DIENST GELEZEN WORDEN;

OP NIEUW VERTAALD

DOOR

M. A. VAN STEENWIJK, Pastoor te Amsterdam.

Verbeterde Uitgave.

Het is bekend, dat in de eerste uitgave van dit werk vele onnaauwkeurigheden waren ingeslopen, welke al[...] in deze uitgave VERBETERD zijn, zoodat men thans dit werk als een der beste Evangelieboeken kan beschouwen, terwijl het zich ook bijzonder aanbeveelt door duidelijken druk, en versierd is met eenen fraaijen titel [...] staal gegraveerd.

NB. De prijs van de eerste uitgave was ingenaaid *f* [...]

Deze kost thans *f* 1.80, kunnende dezelve met[...] in verschillende soorten van banden gebonden worden.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.